

Gál László

Menekülés a Mátrixból Ghána

Jó hely a nap alatt

Négy éve járunk Afrikába. Van valami ott, ami miatt újra meg újra vissza kell mennünk. Az alábbi történet az első látogatásunkat meséli el. Azóta összesen nyolcszor voltunk Ghánában. Ott és itthon végzett önkéntes munkánkkal felépítettük az African Footprint tánc csoportot telepét, bevételi forráshoz, önfenntartáshoz juttattuk a csoportot. Két éve határoztam el, hogy Ghánába el kell mennem. Sok jót hallottam az országról és úgy éreztem, hogy fel kell fedeznem magam számára is. Nem tudtam, hogy igazából egy belső utazásra is indulok.

Utunk Kairón keresztül vezetett, így két éjszakát ott töltöttünk... Egy pillanatra a visszafordulás gondolata is felmerült bennünk. Minek ez az egész? Normális ember Spanyolországba repül egy hétre pihenni, vagy leautózik az Isztriára. Elment az eszem? Az igazi veszélyek azonban bennünk rejtőznek, de erre csak később jöttem rá. Kairóról hamar kiderül, hogy csak földrajzi szempontból Afrika. Itt minden Allah dicséretét zengi. Az egyiptomi főváros utcáin barangolva nem éreztük úgy, hogy a béke szigetén lennénk Mindenki nagyon feszült, rengeteg a katona és a rendőr, óriási a nyüzsgés és a fejtelenség. Ez lehetne akár szép is... Rövid séta után úgy döntöttünk, inkább visszavonulunk ötcillagos „börtönünkbe”. Úszkálás, bámészkodás, igazi nyaralás-feeling. Lassan azonban eljön a másnap és megyünk tovább. Összeszorult gyomorral nekivágtunk önfelfedező kalandunknak.

Az érkezés elemi erővel csapódott belénk. Accra minden elképzelésünket felülmúlóan más, mint az általunk ismert, eddig valódinak hitt világ részletei. Új életünk első élményei meghatározók voltak számunkra. Nincs mankó, nincs illúzió, nincs magyarázat csak a valóság van, ami nagyon húsba vág. Az utcák, az arcok, az emberek, a szagok. Minden nagyon más és elsőre minden nagyon fáj, mert mindez nagyon is valódi. Még otthon vagyunk, a szemünk keresi a megnyugvást, valami ismerős, szép dolgot. Mi az, hogy szép? Ha valami nem steril, vagy ha valakinek nincs rendes ruhája az már szenvedés? Vagy csak így lettünk beprogramozva? Fogunk itt emberi érzéseket, boldogságot, örömet találni? Eddigi fogalmaink itt átértékelődnek. Accrában minden kopottabb, piszkosabb, de minden sokkal valódibb, mint amit otthon megszoktunk. Az utakon öreg, darabokra hullás előtt álló járműveket látunk, ez itt a modern tömegközlekedés? Köztük emberek kacsáznak át, dudálás, füst és csatornaszag közepette. A csatorna a járda alatt folyik a felszínen. Jó módszer lenne a hazai környezettudatos életmód megteremtésére, hiszen így szembesülsz a szeméttel, melyet termelsz. Itt nem lehet elegánsan elfelejteni a dolgot miután lehúztad a vécét és a kukába tetted a szemetedet! A szépség belül van és itt ez nagyon igaz. Át kell hámozni magunkat a külső rétegeken. Első reggelünkön szép – megnyugtatóan ismerős – napsütés. Úgy merészkedünk ki, mintha a dzsungelbe mennénk, vadak közé. Szinte

Fotó: Szilasi Ildiló • Köztér Bukuruban

oшонunk az utcán, hátha nem tűnünk fel senkinek és három hétig szellemként libeghetünk ide-oda. A terv az első percben összeomlik. Mindenki minket néz, mindenki hozzánk szól és nincs rajtunk kívül fehér ember!!! Az élmények sokkoló erővel hatnak Accra nagyvárosi forgalmával, sok-sok utcai árusával. Az emberek itt is csak mindennapi életüket élik és ez némileg megnyugtató. Olyan ismerős... Lassan leesik a tantusz. Taxival közlekedünk, nagyon olcsó és még nem esik jól az utcán kószálni, még szokni kell az állandó figyelmet. Obloni-obloni – kiabálják a gyerek. A fehér ember ritkaság erre felé. Másnap elhatározzuk, hogy tovább indulunk a part mentén Cape Coast városába, mely 150 km-re fekszik tőlünk és mégis öt órányira van. Az autópálya ugyanis egy murvás földút, néhol egy kis aszfalttal fűszerezve. Estére Cape Coastban a Hatalmas Győzelem (Mighty Victory) nevű szálloda boldog lakói leszünk. Másnap meglátogatjuk a 20 erődéből álló, a rabszolgatartásra emlékeztető erődrendszer tagját, a Cape Coast-i várat. Az itt lévő kézműves boltban egy festményeket árusító üzletben ismerjük meg első barátainkat. Coffie és Appiah, két fiatal festő éjjel festenek, nappal képeiket árulják. Van munkájuk, elhivatottságuk és szemmel láthatóan boldogok. Estére meghívunk Greenhillbe, ahol egy tánc csoport tartja próbáit. Már folyik a próba, mikor odaérünk. Afrikai népi tánc. Elsőre csak látványosságnak tűnik, nem értjük a lényegét. Mozgalmas koreográfia, lüktető dobokkal, amitől belülről remegni kezdesz. A koreográfiát történetek elmesélésére tervezik, az ütemet, ritmust pedig csak dobosok adják. Felkavaró, nagyon sok mozgással járó tánc. Ezt nem lehet megjátszani, ez csak belülről jöhet. A gyakorlás végén megismerkedünk a csapat vezetőjével és 15 perc beszélgetés után rájövünk miért jöttünk, mit keresünk itt.

Kweku elmondja, hogy az African Footprint International tánc csoport és egyesület alapvető célja, hogy sérült embereket a társadalomba visszavezessen. Ahogy ő fogalmaz: hidat épít a képesek és a csökkent képességűek között a tánc, zene által. Amikor látjuk siket táncosaikat a színpadon tökéletesen ritmusra mozogni, elgondolkozunk azon, hogy ki is itt a csökkent képességű valójában... A tánc mellett számítógéphasználatot és környezettudatos magatartást is oktatnak. Olyan célokat tűztek ki maguk elé, amelyek egy norvég aktivistának is büszkeségére válnának. Megdöbbentő a kontraszt a célok és a lehetőségek között. Világossá válik számunkra, hogy nem a pénz teszi a különbséget, csupán az elhatározás. Másnap újra meglátogatjuk kész és félkész épületekből álló táborukat, mely egy dombra épült, teraszos elrendezésben. A tábor a csoport jövődöbeli előadóterme, lakóhelye, megélhetési forrása és vendégeik szállása lesz. Felmérjük a költségeket és elhatározzuk, hogy egy éven belül befejezzük a tábor csatornázását és felépítjük félkész házaikat. A költségvetés szinte nevetséges. Mindezt 500 ezer forintból meg lehet tenni. Belegondolok, hogy hányszor ötszáz ezer forintot költünk el értelmetlen dolgokra és szégyellem magam. Az ide befektetett pénz kamatostul megtérül a helyi közösségnek. Ez nem egy alkalmi pénzadomány, ajándék ruha vagy gyógyszer. Ezek is fontosak ugyan, de idővel elfognak. Azonban ghánai barátaink tenni akarása nem tűnik el, ha rendelkezésükre állnak az alapvető adottságok, el tudják végezni kitűzött céljaikat és ezzel sok-sok honfitársuknak tudnak hosszú távon segíteni. ☀

Ha még többet szeretnél tudni: www.helloafrika.hu